31. אמור (יחזקאל מד 15-31)

טו. וְהַכֹּהֲנִים הַלְוִיִּם בְּנֵי צָדוֹק אֲשֶׁר שָׁמְרוּ אֶת־מִשְׁמֶרֶת מִקְדָּשִׁי בִּתְעוֹת בְּנֵי־יִשְׂרָאֵל מֵעָלַי הֵמָּה יִקְרְבוּ אֵלַי לְשָׁרְתֵנִי וְעָמְדוּ לְפָנַי לְהַקְרִיב לִי חֵלֶב וָדָם נְאֻם אֲדֹנָי יֱהוִֹה:

בתקופת מלכות דוד כיהן צדוק הכהן כאחד משני הכהנים, ובהמשך, לאחר שאביתר הודח, מינה אותו שלמה המלך לכהן הגדול בבית המקדש.

טז. הֵמָּה יָבֹאוּ אֶל־מִקְדָּשִׁי וְהֵמָּה יִקְרְבוּ אֶל־שֻׁלְחָנִי לְשָׁרְתֵנִי וְשָׁמְרוּ אֶת־מִשְׁמַרְתִּי:

אֶל שֻׁלְחָנִי: תרגם יונתן: לְפָתּוֹרִי לְחֶם אַפָּיָא (שולחן הפנים).

יז. וְהָיָה בְּבוֹאָם אֶל־שַׁעֲרֵי הֶחָצֵר הַפְּנִימִית בִּגְדֵי פִשְׁתִּים יִלְבָּשׁוּ וְלֹא־יַעֲלֶה עֲלֵיהֶם צֶמֶר בְּשָׁרְתָם בְּשַׁעֲרֵי הֶחָצֵר הַפְּנִימִית וָבָיְתָה:

וְהָיָה בְּבוֹאָם אֶל שַׁעֲרֵי הֶחָצֵר הַפְּנִימִית: רש"י: לפני ולפנים ביום הכיפורים. (מס' יומא לה/ב). פסוקים אלו מזכירים באופן כללי את סדר העבודה שבס' ויקרא טז.

בִּגְדֵי פִשְׁתִּים יִלְבָּשׁוּ: לעתיד לבוא, בבית המקדש השלישי, יהיה שינוי בדיני בגדי הכוהנים. בבואם אל שערי החצר הפנימית, ילבשו הכוהנים בגדי פשתן בלבד, וְלֹא יַעֲלֶה עֲלֵיהֶם צֶמֶר. דין זה שונה מהכתוב בתורה, שם נאמר שבגדי הכוהנים עשויים צמר ופשתים, מלבד בגדי הלבן של הכהן הגדול ביום הכיפורים, שהיו עשויים פשתן בלבד. מסתבר שגם שינוי זה הוא חידוש, שמטרתו להודיע כי בעתיד, מעמדם של הכוהנים בני צדוק יתעלה, והם יהיו בין מעמד כהן גדול למעמד כהן הדיוט שהיה להם קודם (דעת מקרא).

יח. פַּאֲרֵי פִשְׁתִּים יִהְיוּ עַל־רֹאשָׁם וּמִכְנְסֵי פִשְׁתִּים יִהְיוּ עַל־מָתְנֵיהֶם לֹא יַחְגְּרוּ בַּיָּזַע:

פַּאֲרֵי (= פְּאֵרֵי) **פִשְׁתִּים**: עיין שמות לט 28: וְאֵת הַמִּצְנֶפֶת שֵׁשׁ, וְאֶת פַּאֲרֵי הַמִּגְבָּעֹת שֵׁשׁ, וְאֶת מִכְנְסֵי הַבָּד שֵׁשׁ מָשְׁזָר.

לֹא יַחְגְּרוּ בַּיָּזַע: בשיכול אותיות 'זיעה'. בד הגורם זיעה אינו ראוי לבית המקדש. לא יחגרו כשיזיעו או לפי התלמוד, על מקומות הגוף שעלולים להזיע יותר (מס' זבחים יח/ב).

יט. וּבְצֵאתָם אֶל־הֶחָצֵר הַחִיצוֹנָה אֶל־הָעָם יִפְשְׁטוּ אֶת־בִּגְדֵיהֶם אֲשֶׁר־הֵמָּה מְשָׁרְתִם בָּם וְהִנִּיחוּ אוֹתָם בְּלִשְׁכֹת הַקֹּדֶשׁ וְלָבְשׁוּ בְּגָדִים אֲחֵרִים וְלֹא־יְקַדְּשׁוּ אֶת־הָעָם בְּבִגְדֵיהֶם:

וְלֹא יְקַדְּשׁוּ אֶת הָעָם בְּבִגְדֵיהֶם: מגע מקודש בחול מעביר את הקדושה, אף לדברים שאינם ראויים.

שמות כט 37, ל 29: כָּל הַנֹּגֵעַ בַּמִּזְבֵּחַ יִקְדָּשׁ.

ויקרא ו 11: כֹּל אֲשֶׁר יִגַּע בָּהֶם יִקְדָּשׁ.

ישעי' סה 5: אַל תִּגַּשׁ בִּי כִּי קִדַּשְׁתִּיךָ.

כ. וְרֹאשָׁם לֹא יְגַלֵּחוּ וּפֶרַע לֹא יְשַׁלֵּחוּ כָּסוֹם יְכַסְּמוּ אֶת־רָאשֵׁיהֶם:

כָּסוֹם יְכַסְּמוּ אֶת רָאשֵׁיהֶם: עיין ויקרא י 6: רָאשֵׁיכֶם אַל תִּפְרָעוּ.

ויקרא כא 5: לֹא יְקָרְחוּ קָרְחָה בְּרֹאשָׁם.

כָּסוֹם יְכַסְּמוּ: רש"י: ככוסמת הזו שסדורין בשבולת ראשו של זה, לצד עיקרו של זה. כך שמעתי משמו של רבי מנחם זצ"ל, ויתכן לפרשו לשון מדת דבר השוה לא גזיזת ראש ולא גדול שער אלא במדה שוה, אמוליי"ר בלע"ז: amo(d)ler לגזור בצורה בינונית.

כָּסוֹם יְכַסְּמוּ: תוס' מס' סנהדרין כב/ב: פי' כעין כוסמת הגדל כך שבלין ראשו של זה בצד עיקרו של זה.

כא. וְיַיִן לֹא־יִשְׁתּוּ כָּל־כֹּהֵן בְּבוֹאָם אֶל־הֶחָצֵר הַפְּנִימִית:

הֶחָצֵר הַפְּנִימִית: העזרות (עיין ויקרא י 9).

כב. וְאַלְמָנָה וּגְרוּשָׁה לֹא־יִקְחוּ לָהֶם לְנָשִׁים כִּי אִם־בְּתוּלֹת מִזֶּרַע בֵּית יִשְׂרָאֵל וְהָאַלְמָנָה אֲשֶׁר תִּהְיֶה אַלְמָנָה מִכֹּהֵן יִקָּחוּ:

וְהָאַלְמָנָה אֲשֶׁר תִּהְיֶה אַלְמָנָה מִכֹּהֵן יִקָּחוּ: ממה נפשך: או הפסוק מדבר על הכהן הגדול, בניגוד למה שכתוב בתורה כי הכהן הגדול אסור לו לישא אלמה או מדובר בכהן הדיוט, ומותר לו לישא אלמנה?!

וכך צריך לפרש: **וְהָאַלְמָנָה אֲשֶׁר תִּהְיֶה אַלְמָנָה** (כלשהי) **מִכֹּהֵן** (כלשהו, חוץ מכהן גדול) יִקָּחוּ. (עיין מס' קידושין עח/ב).

כג. וְאֶת־עַמִּי יוֹרוּ בֵּין קֹדֶשׁ לְחֹל וּבֵין־טָמֵא לְטָהוֹר יוֹדִעֻם:

כד. וְעַל־רִיב הֵמָּה יַעַמְדוּ לשפט לְמִשְׁפָּט בְּמִשְׁפָּטַי ושפטהו יִשְׁפְּטֻהוּ וְאֶת־תּוֹרֹתַי וְאֶת־חֻקֹּתַי בְּכָל־מוֹעֲדַי יִשְׁמֹרוּ וְאֶת־שַׁבְּתוֹתַי יְקַדֵּשׁוּ:

רד"ק: **וְאֶת חֻקֹּתַי** - בכל מועדי בדברי הקרבנות, וכן את שבתותי יקדשו:

כה. וְאֶל־מֵת אָדָם לֹא יָבֹוא לְטָמְאָה כִּי אִם־לְאָב ׀ וְלִאֵּם וּלְבֵן וּלְבַת לְאָח וּלְאָחֹות אֲשֶׁר־לֹא־הָיְתָה לְאִישׁ יִטַּמָּאוּ:

וּלְאָחוֹת אֲשֶׁר לֹא הָיְתָה לְאִישׁ יִטַּמָּאוּ: אשתו שנפטרה לא הוזכרה. (רמב"ם, הלכות אבל ג, א: כל כהן שנטמא למת, חוץ משמה מתים המפורשים בתורה או אשתו, בעדים והתראה, הרי זה לוקה, שנאמר (ויקרא כא 1): לְנֶפֶשׁ לֹא יִטַּמָּא בְּעַמָּיו...)

כו. וְאַחֲרֵי טָהֳרָתוֹ שִׁבְעַת יָמִים יִסְפְּרוּ־לוֹ:

אַחֲרֵי טָהֳרָתוֹ שִׁבְעַת יָמִים יִסְפְּרוּ לו: מחייבים אותו לספור.

כז. וּבְיוֹם ׀ בֹּאוֹ אֶל־הַקֹּדֶשׁ אֶל־הֶחָצֵר הַפְּנִימִית לְשָׁרֵת בַּקֹּדֶשׁ יַקְרִיב חַטָּאתֹו נְאֻם אֲדֹנָי יֱהוִֹה:

וּבְיוֹם בֹּאוֹ אֶל הַקֹּדֶשׁ: בפעם הראשונה אחרי טהרתו.

כח. וְהָיְתָה לָהֶם ׀ לְנַחֲלָה אֲנִי נַחֲלָתָם וַאֲחֻזָּה לֹא־תִתְּנוּ לָהֶם ׀ בְּיִשְׂרָאֵל אֲנִי אֲחֻזָּתָם:

וְהָיְתָה לָהֶם לְנַחֲלָה, אֲנִי נַחֲלָתָם: לגבי נחלתם, אני הוא נחלתם.

כט. הַמִּנְחָה ׀ וְהַחַטָּאת וְהָאָשָׁם הֵמָּה יֹאכְלוּם וְכָל־חֵרֶם בְּיִשְׂרָאֵל לָהֶם יִהְיֶה:

הַמִּנְחָה וְהַחַטָּאת וְהָאָשָׁם הֵמָּה יֹאכְלוּם: החלקים המותרים באכילה ייאכלו, ואילו הנותרים יוקטרו על המזבח.

וְכָל חֵרֶם בְּיִשְׂרָאֵל לָהֶם יִהְיֶה: ע"פ ויקרא כז 28, במדבר יח 14.

ל. וְרֵאשִׁית ׀ כָּל־בִּכּוּרֵי כֹל וְכָל־תְּרוּמַת כֹּל מִכֹּל ׀ תְּרוּמֹותֵיכֶם לַכֹּהֲנִים יִהְיֶה וְרֵאשִׁית עֲרִסֹותֵיכֶם ׀ תִּתְּנוּ לַכֹּהֵן לְהָנִיחַ בְּרָכָה אֶל־בֵּיתֶךָ:

וְרֵאשִׁית כָּל בִּכּוּרֵי כֹל וְכָל תְּרוּמַת כֹּל מִכֹּל תְּרוּמֹותֵיכֶם: הנביא שם את הדגש החזק על המילה 'כל'.

וְרֵאשִׁית עֲרִסֹותֵיכֶם: בלשון רבים. (במדבר טו 21-18)

לְהָנִיחַ בְּרָכָה אֶל בֵּיתֶךָ: נראה שהפועל לְהָנִיחַ הוא בבניין הפעיל, מכאן מילת היחס אֶל.

מצוות הפרשת חלה מביאה לידי ברכה.

לא. כָּל־נְבֵלָה ׀ וּטְרֵפָה מִן־הָעוֹף וּמִן־הַבְּהֵמָה לֹא יֹאכְלוּ הַכֹּהֲנִים:

כָּל נְבֵלָה וּטְרֵפָה מִן הָעוֹף וּמִן הַבְּהֵמָה לא יֹאכְלוּ הַכֹּהֲנִים: האיסור חמור במיוחד לכוהנים המקפידים ביותר על טהרתם.